Lietuvos Respublikos ambasada Norvegijos Karalystėje

AKTUALIOS EKONOMINĖS INFORMACIJOS SUVESTINĖ

2026 06 01

DATA	PATEIKIAMOS INFORMACIJOS APIBENDRINIMAS	INFORMACIJOS ŠALTINIS	PASTABOS
Investicijoms pritraukti į Lietuvą aktuali informacija			
2026 05 28	„Nscale“, bendradarbiaujanti su „Microsoft“ ir „Aker“, siekianti sukurti didžiausią DI duomenų centrą Europoje, grasina stabdyti tolesnę plėtrą Norvegijoje, jei negaus daugiau elektros pajėgumų. Įmonė svarsto perkelti plėtrą į kitas šalis, kur elektros tiekimas ir sąlygos palankesnės. Tai sukėlė politines diskusijas: kritikai tai vertina kaip spaudimo priemonę, o taip pat reiškia susirūpinimą, kad tokie projektai gali išeikvoti Šiaurės Norvegijos elektros išteklius. Norvegijos partijos „Rødt“ vadovybės narė Sofie Marhaug ragina valstybę atšaukti 2,2 mlrd. NOK paskolą dirbtinio intelekto duomenų centrą Narvike plėtojančiai bendrovei „Nscale“. Ji projektą vadina labai prasta investicija, teigdama, kad įmonė siekia pasinaudoti pigia elektra, tačiau sukuria per mažai naudos – planuojama tik apie 200 darbo vietų, nepaisant milžiniško energijos suvartojimo. Energetikos ministras pripažįsta, kad tinklo pajėgumų trūkumas yra rimta problema, tačiau pabrėžia, jog valstybės paskolų schema skirta eksporto projektams finansuoti ir nėra tiesiogiai susijusi su elektros tiekimu.	Red top demands that the state withdraw billions in loans to the AI giant Nscale – NRK Nordland	
2026 05 26	Verslo naujienose pranešama, kad Norvegijos kriptovaliutų birža Firi AS gavo ES „MiCA“ licenciją iš Norvegijos finansų priežiūros institucijos. Tai leis įmonei plėstis į kitas Europos šalis, pirmiausia – Švediją. Įmonė jau veikia Norvegijoje ir Danijoje, turi daugiau nei 400 000 vartotojų ir yra viena didžiausių kriptovaliutų biržų Šiaurės Europoje. Licencija laikoma svarbiu žingsniu įmonės plėtrai Europos rinkoje.	e24.no	
Lietuvos verslo plėtrai aktuali informacija			
2026 05 21	Darbo jėgos trūkumas Norvegijoje išlieka reikšmingas. Naujausioje Darbo ir gerovės direktorato (NAV) apklausoje nurodoma, kad šalyje trūksta apie 34 tūkst. darbuotojų – tai mažiausias rodiklis per dešimtmetį, tačiau vis dar laikomas per dideliu. Didžiausias trūkumas buvo fiksuotas 2022 m., kai po pandemijos jis viršijo 70 tūkst., o vėliau palaipsniui mažėjo. Labiausiai trūksta sveikatos priežiūros ir slaugos specialistų – visoje šalyje jų stinga apie 9 200, iš jų slaugytojų – apie 1 850. Taip pat didelis darbuotojų trūkumas jaučiamas pramonės (apie 5 750) ir statybos sektoriuose (apie 4 750), ypač elektrikų, dailidžių, suvirintojų, mechanikų ir kranų operatorių.	nrk.no	
Lietuvos turizmo sektoriui aktuali informacija			
2026 05 27	Viešbučių streikas beveik baigtas: Po 13 valandų derybų profesinė sąjunga „Fellesforbundet“ ir darbdavių organizacija NHO Reiseliv pasiekė susitarimą, kuris nutraukė viešbučių ir restoranų darbuotojų streiką. Daugiau nei 9 000 darbuotojų užtikrintas reikšmingas atlyginimų didėjimas ir išankstinis ligos išmokų mokėjimas. Tačiau sąjunga „Parat“ dar nesusitarė, todėl	nrk.no	

	apie 350 jos narių tęsia streiką. Taip pat išlieka rizika, kad jei iki vidurnakčio nebus susitarta viešajame sektoriuje, streikuoti gali pradėti apie 14 000 darbuotojų.		
2026 05 28	Norvegija nuo 2027 m. leis savivaldybėms įvesti apgyvendinimo (nakvynės) mokestį, skirtą turistų srautų sukeliamos apkrovos infrastruktūrai kompensuoti. Savivaldybės, kurios patiria didžiausią turizmo spaudimą, galės savanoriškai įvesti šį mokestį nuo 2027 m. pradžios. Surinktos lėšos turės būti naudojamos vietos viešosioms paslaugoms ir infrastruktūrai – pavyzdžiui, tualetams, atliekų tvarkymui ir kitoms turizmo apkrovoms valdyti. Ekonomikos ir pramonės ministrė Cecilie Myrseth pabrėžia, kad tikslas – subalansuoti turizmo plėtrą, kuri kurtų darbo vietas ir vertę, bet kartu saugotų gamtą, kultūrą ir vietos bendruomenes. Taip pat numatoma galimybė įvesti savivaldybių kruizinių laivų mokestį; šis pasiūlymas dar derinamas, o jo įsigaliojimas planuojamas nuo 2027 m. sausio 1 d.	Municipalities can introduce accommodation fees from 2027 - regjeringen.no	
Lietuvos ekonominiam saugumui aktuali informacija			
2026 05 21	Norvegijos Vyriausybė stiprina pasirengimą ekstremalioms situacijoms, susijusioms su povandeniniais šviesolaidiniais kabeliais palei Norvegijos pakrantę. Planuojama nacionaliniu mastu koordinuoti tinklų valdytojų veiklą, siekiant sukaupti daugiau rezervinės įrangos, avarinių jungčių ir didesnių kabelių atsargų sandėlių. 2026 m. tam tikslui skirta daugiau nei 400 mln. NOK, kurie bus investuojami į mobiliųjų ir plačiajuosčio ryšio tinklų atsparumo didinimą. Ypatingas dėmesys skiriamas avarinėms jungtims, leidžiančioms greitai atkurti pažeistus povandeninius kabelius net ir tada, kai jie yra skirtingų tipų ar gamintojų. Iniciatyva grindžiama praktine patirtimi, įskaitant 2026 m. vasarį įvykusį povandeninio kabelio pažeidimą Vakarų Finnmarke, dėl kurio kelioms vietovėms laikinai sutriko mobilusis ryšys ir internetas. Šiuo metu 13 tinklų operatorių bendradarbiauja savanorišku pagrindu, tačiau planuojama įsteigti „Sjøfiber Beredskap AS“, kuri koordinuos tolesnę plėtrą ir investicijas.	Strengthening subsea fibre preparedness in Norway: "We live in a troubled world where we are more vulnerable regjeringen.no	
2026 05 19	Norvegijos parlamente daugumą sudarančios „raudonai žalios“ partijos – Darbo partija, SV, Rødt, SP ir MDG – ragina Vyriausybę išnagrinėti galimybę sukurti valstybinę mineralų įmonę arba fondą. Tikslas – sustiprinti Norvegijos kontrolę strateginių žaliavų (ypač kritinių mineralų) gavyboje, atsižvelgiant į Kinijos dominavimą šioje srityje. Politikų teigimu, Norvegija jau turi sėkmingą valstybinio dalyvavimo pramonėje patirtį (pvz., naftos sektoriuje), todėl panašus modelis galėtų būti taikomas ir mineralams. Vis dėlto kol kas nėra sutarta dėl konkrečios būsimos struktūros – bus atliekama platesnė analizė, kaip tokia sistema galėtų būti organizuota ir kaip užtikrinti naudą visuomenei bei griežtus aplinkosaugos standartus.	e24.no	
2026 05 25	Švedijos kasybos bendrovė Grangex svarsto galimybę ieškoti finansinės paramos Kinijoje arba JAV, jei Norvegijos vyriausybė neįsigytų dalies akcijų planuojamame kasybos projekte Finnmarke. Projektas susijęs su geležies rūdos kasyklos „Sydvaranger“ atgaivinimu Kirkenese. Įmonei sunku pritraukti investuotojų, nes projektas yra netoli Rusijos sienos, kas kelia saugumo rizikų. Grangex kreipėsi į Norvegijos	nrk.no	

	premjerą, finansų ir prekybos ministrus bei pasiūlė valstybės dalyvavimą apie 400 mln. NOK, teigdama, kad tai padėtų pritraukti privatų kapitalą. Bendros investicijos galėtų siekti iki 5 mlrd. NOK. Tačiau prekybos ministrė pabrėžė, kad vyriausybė tiesiogiai finansuoti projekto neketina, nors remia kasybos plėtrą Sør-Varanger regione, ir siūlo ieškoti paramos per tokias institucijas kaip „Innovation Norway“.		
2026 05 26	Norvegija ir Europos Sąjunga stiprina paramą Ukrainai, siekdamos padėti jai pasiruošti žiemai ir atstatyti pažeistą energetikos sistemą. Pagal naują susitarimą Norvegija skiria 425 mln. NOK Ukrainos energetikos sektoriaus stiprinimui. Lėšos bus naudojamos atsinaujinančios energijos plėtrai, baterijų kaupimui ir vietinių energetikos sistemų kūrimui. Parama teikiama per ES mechanizmus, siekiant ne tik atstatyti infrastruktūrą, bet ir priartinti Ukrainą prie narystės ES bei jos energetinės integracijos. Norvegijos ir ES atstovai pabrėžia, kad ši parama padės Ukrainai išgyventi artėjančią žiemą, sustiprins jos energetinį saugumą ir kartu prisidės prie stabilesnės Europos saugumo aplinkos.	Norway and the EU will help Ukraine through the winter - regjeringen.no	
Bendra ekonominė informacija			
2026 05 07	Norvegijos centrinis bankas nusprendė padidinti bazinę palūkanų normą nuo 4 % iki 4,25 %. Nors pinigų politikos perspektyvos iš esmės nepasikeitė nuo kovo mėnesio posėdžio, pabrėžiamas didelis neapibrėžtumas dėl tolesnės ekonomikos raidos.	Norges Bank raises key policy rate by 0.25 percentage point – E24	
2026 05 18	Norvegijos statistikos departamento duomenimis, Norvegijos eksportas balandį siekė 176,7 mlrd. NOK (+20,9 % per metus). Naftos eksportas pasiekė rekordinį lygį – 61,4 mlrd. NOK (+86 %). Tačiau žemyninės ekonomikos eksportas mažėjo, o lašišų ir upėtakių eksportas į Artimuosius Rytus ir Aziją sumažėjo daugiau nei 20 %. Norvegijos jūros gėrybių tarybos vadovas Christian Chramer teigia, kad konfliktas regione didina transporto kaštus ir mažina gabenimo pajėgumus.	nrk.no	
2026 05 18	Norvegijos krona šiemet smarkiai sustiprėjo – apie 8 % JAV dolerio atžvilgiu – ir tapo stipriausia tarp G10 valiutų. Šį augimą lėmė aukštos palūkanų normos Norvegijoje, didesnis investuotojų susidomėjimas „carry trade“ strategijomis, silpnėjantis doleris bei aukštos naftos ir dujų kainos. Ekspertai prognozuoja, kad doleris ir toliau silpnės, o tai gali dar labiau stiprinti kroną. Vis dėlto dalis analitikų įspėja, kad kronos stiprėjimas gali būti laikinas. Jei sumažėtų energijos kainos ar investicijos į naftos sektorių, kronos paklausa gali kristi, o doleris – vėl stiprėti.	Kronen er årets beste valuta – strateg tror - det vil fortsette | DN	
2026 05 26	Norvegijos centrinio banko apklausa rodo augančius infliacijos lūkesčius: ekonomistai, darbdaviai ir profesinės sąjungos prognozuoja didesnę infliaciją (apie 3,3–4,1 %) bei spartesnį atlyginimų augimą per artimiausius 12 mėnesių. Namų ūkių lūkesčiai taip pat didėja. Šiuos pokyčius iš dalies sieja su išaugusiomis energijos kainomis, o „Brent“ naftos kaina per metus reikšmingai padidėjo. Infliacija balandį siekė 3,4 %, šiek tiek mažiau nei tikėtasi.	e24.no	
2026 05 27	Norvegijos statistikos departamento duomenimis, žemyninė ekonomika pirmąjį ketvirtį augo nuosaikiai - 0,2 %. Sausį augimas siekė 0,6 %, vasarį fiksuotas 0,8 % nuosmukis, o kovą – 0,1 % augimas. Didžiausią teigiamą įtaką turėjo paslaugų	e24.no	

	sektorius ir pramonė, tačiau svyravimai hidroenergetikoje ir automobilių pardavimuose metų pradžioje slopino bendrą rezultatą. Nepaisant ketvirtinių svyravimų, pagrindinė augimo tendencija išlieka teigiama ir artima „normaliam“ lygiui.		
2026 05 31	Gegužę nedarbo lygis siekė 2,1% ir išliko toks pats kaip balandį, rodo NAV (Darbo ir socialinės gerovės tarnybos) duomenys, įvertinus sezoninius svyravimus. Tuo pat metu darbo rinkoje išliko didelė paklausa – NAV portale paskelbta 49 000 laisvų darbo vietų, tai 33% daugiau nei pernai tuo pačiu laikotarpiu ir aukščiausias lygis nuo 2022 m. balandžio.	Aft 30/5 p26	

Pradiniai valiutų keitimo kursai €1= 10.780NOK

Parengė:

LR ambasados Norvegijos Karalystėje pirmoji sekretorė Neringa Urbonienė, tel. +47 45847951, neringa.urboniene@urm.lt